

Растителнозащитни грижи при зеленчуковите култури през май

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 17.05.2017 Брой: 5/2017

Оранжерийно производство

Основни вредители за периода

Картофена мана (*Phytophthora infestans*)

Кафяви листни петна (*Alternaria solani*)

Листна плесен (*Fulvia fulva*)

Сиво гниене (*Botrytis cynerea*)

Кубинска мана (*Pseudoperonospora cubensis*)

Брашнеста мана по краставици (*Podosphaera xanthii*)

Доматен миниращ молец (*Tuta absoluta*)

Оранжевийна белокрылка (*Trialeurodes vaporariorum*)

Трипсове (*Thrips tabaci*, *Franklinella occidentalis*)

През периода се провеждат масови беритби на плодовете, затова трябва да се подбират ПРЗ с кратки карантинни срокове.

Домати и краставици

Картофена мана

Редовно да се обследват оранжериите за поява на заболяването, особено при наличие на „критични периоди”. Гъбата напада всички надземни части на доматиените растения. Първите признаци се появяват като воднисти петна с неправилна форма по най-старите листа. По-късно те покафеняват и изсъхват. При висока въздушна влажност долната повърхност на петната се покрива с рехав белезникав налеп – спороношението на гъбата. При силно нападение цялата листна маса може да загине. Петната по листните и плодните дръжки са сухи, тъмнокафяви. Петната по стъблото също са едри и воднисти и го обхващат изцяло. Тази проява е особено опасна, защото скоро могат да изсъхнат цели растения. По плодовете петната са кафяви, грапави, с лъчиста структура. Бързо нарастват в диаметър. При висока въздушна влажност по тях се появява рехаво белезникаво спороношение. Обикновено се нападат зелените плодове.

Стратегия за контрол на вредителя

Редовно проветряване на оранжериите. Поддържане на оптимален температурно-влажнен режим. Да не се допуска задържане на капки роса по растенията. При наличие на „критични периоди” да се извършват предпазни третирания с ПРЗ.

Разрешени продукти за растителна защита

валбон – 180-200 г/дка; верита вг- 0,15%; винкер вг – 200 г/дка; икуейшън про – 0,04%; кариал стар – 60 мл/дка; консенто ск – 200 мл/дка; корсейт 60 вг – 20-30 г/дка; куадрис 25 ск – 0,075%; лието – 40-45 г/дка; манфил 75 вг – 210 г/дка; мелоди компакт 49 вг – 185 г/дка; пенкоцеб 80 вп – 200 г/дка; пенкоцеб 75 вг –

210 г/дка; пергадо мед 27 вг – 500 г/дка; полирам дф – 0,2%; реvus 250 ск – 0,05%; ридомил голд р вг – 500 г/дка; санкоцеб 80 вп – 200 г/дка; синстар 70-80 мл/дка; фортуна глоуб – 200 г/дка;

Доматен миниращ молец

Пеперудите на неприятеля са активни през нощта, а през деня се крият между листата. Повреди нанасят гъсениците. Те предпочитат най-много листата и стъблата на растенията, но нападат и плодовете. Симптоми за наличието на молеца са къси и широки мини по листата, в които могат да се видят гъсеници и екскременти, разположени в единия край. Повредите по плодовете предоставят възможност за развитие на болести, причиняващи загниването им.

Стратегия за контрол на вредителя

Използване на феромонови уловки за навременно установяване на неприятеля и предприемане на навременни мерки за контрол. При ниска плътност може да се внесе някой от биологичните агенти *Macrolophus rugosus* или *Nesidiocoris tenuis*.

Разрешени продукти за растителна защита

авант 150 ек – 25 мл/дка, алверде 240 ск – 0,1%, алтакор вг – 8-12 г/дка, амплиго 150 зк – 40 мл/дка, афърм 095 сг – 150 г/дка, волиам тарго 063 ск – 0,08%, децис 2,5 ек – 0,05%, конфидор енерджи од – 0,08%, корраген 20 ск – 14-20 мл/дка, ланат 20 сл – 125 мл/дка, ланат 25 вп – 100 г/дка, моспилан 20 сп – 0,02%, ним азал т/с – 0,3%, пикадор 20 сл – 0,05%, рапакс – 100-200 мл/дка, синеис 480 ск – 10-25 мл/дка (20-25 мл/100 вода), уорант 20 сл – 50 мл/дка.

Полско производство

Основни вредители за периода

Лук - Мана по лук (*Peronospora destructor*)

Лукова муха (*Delia antiqua*),

Луков молец (*Acrolepia assectella*)

Зеле - Мана по зеле (*Peronospora parasitica*)

Зелева нощенка (*Mamestra brassicae*),

Зелева муха (*Delia brassicae*)

Грах

Мана по грах (*Peronospora pisi*),

Грудкови хоботници (*Sitona* spp.)

Картофи - Картофена мана по картофите (*Phytophthora infestans*), Колорадски бръмбар (*Leptinotarsa decemlineata*)

Зеле

Мана по зеле

Болестта вреди по-силно по разсада за ранно производство и по късните посеви. Особено опасна е за семепроизводството. Първите признаци са поява на хлътнали петна по листата, които от долната страна са покрити с белезникав до пепелявосив налеп с множество спори. По-късно налепът изчезва, а петната прегарят. При възрастните растения най-напред се нападат външните листа на зелките. В семепроизводните посеви патогенът напада както вегетативните части, така и цветонosite, плодните дръжки и бобовите, откъдето преминава върху семената и ги заразява.

Стратегия за контрол на вредителя

Редовно да се обследват разсадите и посевите за ранно откриване на първите признаци. При разсадите се провеждат профилактични третирания с ПРЗ, при ранните посеви едно третиране е достатъчно след поява на първите петна. В семенните посеви борбата трябва да се води по-интензивно.

Разрешени продукти за растителна защита

бордо микс 50 вп – 375-500 г/дка; инфинито ск – 160 мл/дка; ридомил голд р вг – 500 г/дка.

Зелева нощенка

Гъсениците правят нагривания по листата и зелките. След излюпването си се хранят по долната страна на листата, като ги скелетират. По-късно изгризват листата без дебелиите нерви и навлизат в зелката. Повредените зелки загиват и имат неприятна миризма.

Стратегия за контрол на вредителя

Дълбока оран за ограничаване популацията на зелевата нощенка, унищожаване на плевелите, редовното окопаване, напояване и торене на зелето.

Разрешени продукти за растителна защита

авант 150 ек – 17 мл/дка, алтакор вг – 8-10 г/дка, децис 2,5 ек – 50-70 мл/дка, децис 25 вг – 7 г/дка, дипел 2 х – 100 г/дка, дурсбан 4 ек – 100 мл/дка, карате зеон – 15 мл/дка, конфидор енерджи – 80 мл/дка, нексид 015 кс – 40 мл/дка, ранер 240 ск – 40 мл/дка, суми алфа 5 ек – 25 мл/дка, суперсект мега – 25 мл/дка, фюри 10 ек – 10 мл/дка.

Зелева муха

Ларвите нагриват корените повърхностно, правят спирални ходове и се вгизват в самия корен. Външните листа избледняват, придобиват синкаво виолетов оттенък и по-късно увяхват. Нападнатите растения изостават в развитието си и загиват.

Стратегия за контрол на вредителя

Трябва да се прилага висока агротехника - торене, поливане, обработка на почвата, за да се отгледат силни и бързо развиващи се растения. За да се ограничат повредите от зелената муха е необходимо след прибирането на реколтата да се почистят всички растителни остатъци.

Разрешени продукти за растителна защита

Използват се широкоспектърни инсектициди - би 58 100 мл/дка, вазтак нов 100 ек – 0,02%, дурсбан 4 ек – 100 мл/дка (пръска се и почвената повърхност около растенията).

Поради наличие на восъчен налеп по зелените листа, към работните разтвори да се прибавя прилепител.

Подробно описание и борба срещу болестите и неприятелите за периода може да откриете в бр.5/2017 на списание "Растителна защита"